

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre ..... 16 kor.
 Negyedévre ..... 4 "

Helyben háshoz hozva:
 Egész évre ..... 20 kor.
 Negyedévre ..... 5 "

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre ..... 24 kor.
 Negyedévre ..... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

Asszisztensségek kifizetése
 vagy megőrsége nem vállaljuk.

Előzetesek és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Seregszemle.

(—a.) A nemzeti munkapárt és az ellenzék első nagy, komoly összeütközése megkezdődött. A csapatok felvonulása megtörtént, a két sereg szembe került egymással.

A számra kisebb seregek, az ellenzéknek külső segéd: vagy inkább portyázó csapatja is került, a nemzetközi szociáldemokraták csapatjában, mely ugyancsak zajos tüntetéssel iparkodik magára vonni a közfigyelmet. Ezt a portyázó sereget persze most sem a magasabb nemzeti szempont vezeti, hanem az önérdék és a szereplési viszketeg.

Ők a nemzeti hadsereg iránt éppen olyan feneketlen gyűlölettel viseltetnek, mint a többi polgári társadalmi osztályok iránt. Sőt ezt talán még inkább gyűlölik, mint a többi, mert ebben látják az egész társadalmi rend legfőbb örét. Hogy a hadsereg a nemzeti szervezetbe beilleszkedik-e, vagy ellene foglal-e állást? — erősíti-e a nemzetet vagy gyengíti? — avval ők nem törődnek. Nem nemzeti jogokért küzdenek most sem, hanem csak az általános titkos után kiáltoznak. Ezért készek lennének feláldozni a nemzet legszentebb jogait is.

A ma megindult küzdelem nem az

utcán fog eldőlni, hanem a parlamentben. Azért ezt a kint portyázó csapatot a seregszemlénél figyelmen kívül hagyhatjuk.

A másik két tábort elvek vezérik e nehéz küzdelemben.

A közjogi ellenzék és a néppárt egy évtized óta küzd a létszámemeléssel s a vele kapcsolatos hadügyi reformok ellen. Nem azért, mintha ők is be nem látnák azt, hogy a mai viszonyok között a monarchia védelme és nemzetközi helyzete megköveteli a véderő rendszeres fejlesztését, melyet a javaslatok szolgálnak. Ez elől nem zárkozhatik el az ellenzék sem. Sőt két évvel ezelőtt, mikor még ők voltak kormányon, szintén készek lettek volna a követelmények teljesítésére, — de ennek fejében rekompenzációt kívántak a nemzetnek. Csak abban nem tudtak megegyezni és emiatt bomlott fel az akkori többség, hogy a rekompenzációkat milyen téren keressék. Andrássyék a véderő terén kívánták elérni azt, Justh Gyula és társai pedig az önálló bankban látták az ellenértéket. A korona már-már hajlandó lett volna egyik vagy másik irányban engedni valamit, — de a többség felhomolván, nem volt, aki garanciát vállalhatott volna, hogy a kilátásba helyezett engedmények mellett keresztül viszi a parlamentben a véderő reformot.

Igy került felszínre Khuen Héderváry, kinek a múlt választáson sikerült váratlan nagy többséget szereznie.

El kell ismerni, hogy ők külön vívmányok ígéretésével nem kecsegtették a választókat. Sőt ugy Khuen-Héderváry, mint Tisza István gróf ugyancsak ridegen megmondották, hogy a véderőt önmagáért, — illetve a monarchia védelméért, — minden rekompenzációs vívmány nélkül fejleszteni kell. Egyedül a kilences bizottság ismert programját hangsúlyozták s ebből a mostani javaslatokban meg is valósítanak hármát: a katonai büntető perrendtartásban a magyar nyelv természetes jogainak érvényre jutását, továbbá a honvédtüzérség felállítását és a kétéves szolgálatot. Ők is jól tudják azt, hogy az évi 60.000 unjonctöbblet, meg a véderőreformmal járó súlyos anyagi terhek nagy, ugyszólván elviselhetetlen adót róvnak a nemzetre. És ezért nincs okuk ujjongani és dicsekedni. De állják a helyüket, hová a választások juttatták őket és azzal, hogy a véderőreform elintézésével kiküszöbölődik az évtizedes surlódás oka a korona és a nemzet közt, szolgálatot vélnek tenni a hazának.

Meddig fog tartani e küzdelem és hová fog vezetni? — alig van, aki ma

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Operáció után.

A műtét után néhány nappal a két orvos kedélyesen beszélgetett egymással a világos, tiszta kórházi teremben. Az egyik, a fiatalabbik volt a beteg, s már gyógyuló félben volt, a másik az, a ki a műtétet végezte. A fiatalabbik megfogta az idősebbik kezét s hálással szólt:

— Kedves barátom, most, hogy a feleségem elment bevásárolni, egy pillanatra magunkra maradtunk. Ezt a kis időt arra használom fel, hogy megköszönjem az önfeláldozó buzgóságot, a melylyel gondozott, s azt a gondosságot, a melylyel rajtam a műtétet végezte. Oh, ne tiltakozzék ellenem! Nem azt köszönöm meg, hogy nagyszerű tudását és művészetét felhasználta, mint annyiszor máskor, hanem azért az impresszióért mondom köszönetet, a melyet örül az operáció alatt nyertem. Mikor magamhoz tértem, úgy éreztem, mintha most érettebben, bátrabban nézhetnék szembe az élettel.

Tudja, mivel sikerült megtevéstem a feleségemet, mikor elhittetem vele, hogy nem

lesz operáció? Néhány nap előtt, mikor azt mondta nekem, hogy az operáció kikerülhetetlen, én azonnal beleegyeztem. Nem azért, mintha nagy gyönyörűségnek tartanám a műtétet kiterítve feküdni, hanem, mert kényelmetlen folyton és mindig magammal törődni, úgy járnék az emberek között. Bár én tudja, mi orvosok mily kényesek vagyunk, ha a saját testünkről van szó. Akkor azt mondtam önnek, hogy lehetőleg kimélni akarom a feleségem érzelmeit, hogy ne aggódjék túlságosan miattam. Akkor úgy állapodtunk meg, hogy mégis megmondom a feleségemnek, hogy a műtét szükséges, de a napra nézve megtevéstem őt szándékosan. És ez oly jól sikerült, hogy még ma is nevetnem kell rajta! Nem is sejtette, hogy már a bekerülésem második napján az ön kése alá kerülök. — A többi orvosok és apácák is mintha segítőtársaim lettek volna, mikor arról beszéltek előtte, hány napot vesz igénybe az enyémhez hasonló operáció. A kocsis pedig tudta, hogy másfél óráig nem szabad visszatérnie, annyi időt vesz igénybe az operáció. — Most mint gyógyuló beteg beszéllek önhez. De e napok alatt, míg betegen feküdtem, egész máig sok élményem volt. Benső élményeim, de mélységesek és hatalmasok. Az elaltatás és a műtét majdnem impresszió nélkül suhant el fő-

löttem, de mikor a sikerült operáció után itt feküdtem az ágyban, akkor valami rettenetes nagy csodálkozás vett erőt rajtam, amelyet csak a csüggedés érzete zavart meg, a mint érzékeny lelkemre rászállt s végtelen sajnálkozás a fölött, hogy már nem alszom, hanem hogy élek, újra élek!...

Igy volt ez, kedves barátom! Mint tudja, szeretem hivatásomat, feleségemet, s boldog embernek mondhatna bárki. Szeretem az életet és élvezettel élek. És mégis fájdalmas csodálkozás fog el, hogy újra érzem az élet lüktetését tagjaimban! Mily szép lett volna soha fel nem ébredni többé! Elaltathattak volna mélyebben és kész lettem volna örökre. Igen: készen. Ez a szó járt az eszemben, emlékszem rá határozottan. Ment lennék mindentől, nem értenék, nem tudnék ma semmit.

Az operáció előtt ezt az ébredést másként képzeltem el. Azt hittem, a boldogságtól egészen oda leszek. Azt hittem, ujjongással lesz tele a lelkem, gyönyörűséges boldogsággal, hogy újra élek! És elhatároztam, hogy fenéki fogom őríteni az újra ébredt életnek minden gyönyörét. És e helyett csüggedés és elkeseredés vert tanyát a lelkemben.

Majd ismét kábultság vett erőt rajtam s ha most, utólag ezekre gondolok, olyasvala-

KIRÁLY

ÜDÍTŐ és BORVIZ

mindenütt kapható

1 liter 5 krajcár, 1 liter 10 krajcár.

308 B

kulturális fejlődésének legszebb korában következett be, akkor amikor az egész ország nem mint kizárólag gazdasági városról, hanem egyáltalán mint kulturavárosok kezdett tudomást venni róla. A Kossuth-párt tegnapi határozata értelmében pártja nevében kéri a kormány gondoskodását, melynek eddigi intézkedéséért köszönetet mond. (Zajos helyeslés jobbról.)

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök: Elismerését fejezi ki Horváth Mihálynak, hogy felismerte azokat a feladatokat, melyek a nemzetre a kecskeméti szerencsétlenség folytán hárultak. Hoch János felszólalására az a megjegyzése, hogy arra nem szóval, hanem tettel fog válaszolni. (Hosszan tartó élénk helyeslés a jobboldalon.)

Attérnek a napirendre.

Elnök bemutatja a beérkezett feliratokat és jelenti, hogy Rakovszky Béla és Láng Mihály 6 heti szabadságot kérnek. Felolvastatja az interpellációs könyvet, melybe

Abrahám Dezső a trencsényi katonai botrány tárgyában,

Lovász Márton a szegedi választáson a leszavazott póttartalékosok megbüntetésé tárgyában,

Szmrecsányi György a kecskeméti földrengrés tárgyában, jegyeztek be interpellációkat.

Benedek János a csomagszállító r. t. ügyében,

Holló Lajos a budapesti közjogi tanszék betöltése tárgyában,

Elnök javasolja, hogy az interpellációkra fél 2-kor térjen át a Ház.

Justh János: Tekintettel az interpellációk fontosságára, kéri, hogy 1 órakor térjen át a Ház az interpellációkra.

Elnök: Eddig mindig az volt a gyakorlat, hogy fél 2-kor foglalkoztak az interpellációkkal. Ebben az esetben azonban egynegyed 2-kor fognak rá áttérni.

Napirenden következett: A Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetségéről és az 1894. évi V. t. c. némely rendelkezésének módosításáról, illetve kiegészítéséről szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása.

Két névszerinti szavazás.

Közben Mádi Kovács János felvív egy ívet az elnökhöz, amelyen husznál több képviselő névszerinti szavazást kér.

Elnök tíz percre felfüggeszti az ülést.

Szünet után:

A megejtett névszerinti szavazás után a Ház 182 többséggel 2 ellenében elfogadja a javaslatot. Aikotmányos tárgyalás céljából átküldetik a főrendiházhoz.

Hammersberg László a jegyzőkönyvnek a szavazás eredményéről szóló részét újból felolvastatni, illetőleg az elnöknek a szavazásra feltett kérdését a jegyzőkönyvbe belevétni.

Megtörténik.

Következett Pozsony sz. kir. város, Fiume város és kerülete és Zágráb város által felvett kölcsönökről szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása.

Megtörténik.

A törvényjavaslat felolvasása közben Ráth Endre 20 aláírással ellátott ívet vitt fel az elnökhöz, melyben névszerinti szavazás elrendelését kéri.

Nagy zaj a munkapárton: Majd visszadjuk!

Elnök jelenti, hogy a névszorolvasás az »R.« betűnél veszi kezdetét.

A ba'odalon felkiáltások: Rossz jell!

Az ülés vége fél 3 órakor.

Uj főispánok. A hivatalos lap mai szám^a jelenti, hogy a király idős *Kery* Gyula nyugalmazott földmivvelésügyi miniszteri titkárt Békés vármegye, dr. *Visy* Lászlót, a pécsi ügyvédi kamara elnökét pedig Pécs szabad királyi város főispánjává nevezte ki.

Eredeti

Chassala szandálok

és angol tennisz cipők kizárólag

REICHARD áruháza

cégnél kaphatók.

115 B

Földrengés Biharmegyében.

A nagy Alföld rengése a kecskeméti pusztulással még nem nyert teljes befejezést. Az utóhullámok átlépték az Alföld határát és megmozdították a hegyóriásokat is, melyek éppoly ellenállhatatlan gyenge játékszereknek bizonyultak, mint az Alföld épületei. Tudósítónk jelentése szerint a föld megmozdult a *belényesi* és *vaskóhi* járásokban is. A földrengés itt ugyan nem volt oly erős, mint Kecskemét környékén, mégis elegendő volt ahhoz, hogy páni félelmet idézzon elő ugy *Belényesben*, mint a vaskóhi járásban, *Rézbányán*. A földrengésről tudósítónk a következőket jelenti:

Belényesben tegnap este 10 és 11 óra között, mikor már a lakosság legnagyobb része aludni tért, megmozdult a föld. Az épületek megmozdultak, a falakon a képek ide-oda lógtak, az órák megállottak s az ablakok minden pillanatban betöréssel fenyegettek. Sok helyen a föld mozgása oly erős és lökésszerű volt, hogy az alvók kiestek az ágyból.

Csodálatos azonban az épületekben jelentékeny rongálódás nem történt. A kórházban már csak a portás és az orvosok voltak ébren, azonban a földrengésre a betegek is felébredtek és élénken érdeklődtek a különös zaj után. Az ápolók megnyugtatták a betegeket s így tovább aludtak. Egy tisztviselő, aki a földrengés alkalmával az utcán tartózkodott a következőképen mondja el a történeteket:

— Fél 11 óra lehetett, amikor egyszerre inogni éreztem lábam alatt a földet és én dermedten álltam anélkül, hogy megtudtam volna mozdulni. Lábam a földbe gyökereztek.

Ugyanekkor sajtáságos robajt hallottam, mely előbb egy száguldó automobil zajához volt hasonló, azonban annál sokkal tompább volt és később teljesen elmúlt. Nehány másodpercig tartott az egész, ez azonban épen elég volt ahhoz, hogy a lakosság felébredjen és különösen az intelligencia, az utcára fusson. Az utcára gyűlt lakosság huzamosabb időt töltött a szabadban várakozással, míg végre éjtél után visszatértek.

A földrengést *Belényesben* nem mindenütt érezték egyformán. A községnek van olyan része, ahol egyáltalán nem is érezték semmit és csak reggel szereztek tudomást az éjjeli történetekről.

A belényesi földrengésnél sokkal huzamosabb ideig tartó és sokkal erősebb rengést jelentenek *Rézbányáról*. A rézbányai földrengés erőssége abban is leli magyarázatát, hogy a föld egy része alá van aknázva a legutóbb megszüntetett arany és rézbányászat folytán. Az itteni rengést a postamester, aki még ébren volt, a következőképen mondja el:

— Tíz óra 30 perckor az udvaron tar-

tózkodtam, mikor megmozdult alattam a föld. Igen erős hullámszerű lökéseket éreztem lábam alatt s én bár menni akartam nem voltam képes egy lépést se tenni. Mig tehetetlenül álltam az udvaron, egyszerre nagy sikoltozás és láрма tört ki mindenfelől. Családom úgy ahogy volt, kiugrált az ágyból és a szabadba menekült. A község lakossága szintén kétségbeesetten futott a piacra, ahol tömegbe verődve várta a továbbiakat és beszélte el mindenki észleleteit. A legtöbb házban a falról lehullottak a képek, az órák megállottak s a falak borzalmasan recsegték, mintha összeakartak volna dőlni. A község egyik mellék utcájában nagyobb földszüppedés is történt. A lakosság rémülete csak pár órával a földrengés után múlt el. A földrengés 6—8 percig tartott. Eszokról jött s kelet felé húzódt.

Nagyobb károkat nem tett. Legerősebben a rézbányai görög keleti lelkész lakásában volt érezhető a föld mozgása.

UJDONSÁGOK.

* **Személyi hír.** *Novotny* S. Alfonz főgimnáziumi igazgató két heti tartózkodásra Grácba utazott. Távolléte alatt az igazgatói teendőket *Faiih* Agoston főgimnáziumi tanár végzi.

* **Széchenyi püspök Ujpalotán.** Míg még közelebb álltak a korhoz, melynek egyik kiváló szereplője volt *Frimont*, a napoleoni háborúk hős tábornoka, az olaszországi karbonári fölkelések rettenthetlen bátorságu leverője, akkor igen sokan látogatták meg *Ujpalotát*, melynek templomát ez a hős katona építette s amelynek sirboltjában nyugvóhelyet talált. Pedig az ujjalotai templom nemcsak alapítójának nagy nevével, hanem építészetenél fogva is méltó a megtekintésre. 1840 július 13 án reggel a nagynavü *Lonovics* József, akkor csanádi püspök jött ki *Fábry* János csanádi nagyprépost kíséretében és itt misézett is; a szent miseáldozat bemutatása után pedig behatóan megtekintette a templomot és a legnagyobb dicsérettel halmozta el. 1841 augusztus 9-én *Hám* János szatmári megyéspüspök tekintette meg az ujjalotai templomot és a sirboltot. Különös dicsérettel halmozta el a szép oltárokat, képeket és a keresztkutat s azon véleményének adott kifejezést, hogy nagyon méltó volna, hogy ez a templom konzekráltassék. Nagyvárad megyéspüspökei csak bérmlás vagy más funkciók alkalmával, mint *Lajcsák* Frimont temetésekor, tisztelték meg Ujpalotát látogatásukkal. Gróf *Széchenyi* Miklós megyéspüspökünknek meleg érdeklődését és szeretetét egyházmegyéje iránt misem tanúsítja jobban, minthogy ily rövid ittléte alatt is talált már időt, hogy Ujpalotát megtekintse. Kedden délután hat órakor érkezett meg sógora gróf *Zichy* Frides, továbbá *Brtm* Lőrinc és dr. *Masurék* Gyula udvari papok kíséretében Ujpalotára s a templomot és minden felszerelését a legnagyobb érdeklődéssel szemlélte meg, ismételve tetszését nyilvánítva ugy a templom szép építészete, valamint gazdag és diszes felszerelése fölött. »Salve hospes nunquam oblivioni tradendus« jegyezte föl az akkori lelkész *Hám* látogatásáról. Hasonlóan sokáig felejthetetlen marad e szép hitközségben az új főpásztor váratlan látogatása.

* **A mai városi kösgyűlés.** Régen volt Nagyvárad városának olyan érdekes kösgyűlése, mint a ma délutáni. A különben is hosszú

tárgysorozat olyan nagyfontosságú kérdéseket ölel fel, amelyek nagyon közeli érdeklők Nagyvárad fejlődését. — Mindjárt a tanácskozás elején kerül elintézésre a Nagyváradon felállítandó kötött és szövött árúgyár támogatásának ügye. E kérdésnél az ellenzék részéről indítványt terjesztenek elő, hogy a befektetendő és a forgó tőke teleklönyvilég biztosítsák. — A Páris-patak beboltozásának munkálataira beérkezett ajánlatok közül a városi tanács a legolcsóbb pályázónak *Sebestyén Mór* losonci vállalkozónak ajánlatát javasolja elfogadásra, míg a munkapárt *Rosenberg* Izsónak a 7000 koronával drágább ajánlata mellett foglal állást. Az ellenzék a dolgot nyílt kérdésnek hagyta. — A drezdai tanulmányut kérdésénél az ellenzék felszólalások történnek a város ilyen megterhelései ellen s egyebekben a tanács javaslatát pártolja az ellenzék is.

* **Lányi püspök Budapesten.** Dr. *Lányi József* tinnini püspök Budapestre utazott, a hol ma szenteli áldozó papokká a most végzett jezsuita papnövédeket. A főltszentelődök közt van *Lányi püspök* legfiatalabb testvéröccse is. Az ifjú *Lányi* első szent misé-áldozatát Nagyváradon fogja bemutatni, püspök bátyja manuactorsága mellett.

* **Követik Nagyvárad példáját.** Nagyváradról indult körutra az eszme, hogy a törvényhatóságok Osztrák-Magyar Bank részvényeket vásároljanak s ez által igyekezzenek odahatni, hogy a magyar városoknak is legyen beleszólásuk a közös bank ügyeibe. Nagyvárad városa 40 darab részvény vásárlását határozta el, egyben felhívta az összes törvényhatóságokat, hogy hasonló határozatokat hozzanak. Már több törvényhatóság helyesnek találta Nagyvárad ezen eljárását és elhatározta, hogy ilyen részvényeket vásárol. Legujabban *Kassa* városa határozta el, hogy a jövőben a városi ingatlanok eladásából befolyó összegeket esetleg esetre az Osztrák-Magyar Bank részvényeinek vásárlására fordítja. — *Közismegye* pedig arról értesíti Nagyváradot, hogy elhatározta, miszerint a törzsvágyon alából 20 drb., a városi árveház alából szintén 20 darab O. M. Bank részvényt vásárol.

* **Villamos kábel a jéggyárhoz.** Nagyvárad város mérnöki hivatala előterjesztést tett a város tanácsához, amelyben javasolja, hogy a városi jéggyárhoz az üzem céljaira szükséges villamos-áramot ne az eddigi mód szerint felső vezetéken, hanem külön kábelen vezessék. A felső vezetéknel előfordulható zavarok, rövid zárlat könnyen bajokat okozhatnak s olyankor állhat elő a zavar, mikor a víz félig van megmefagyva s a beálló üzemszünet folytán a már félig kész jég elolvad. Ez a baj kábel alkalmazása esetén ki van zárva.

* **Kinevezés.** A magyar királyi igazságügyminiszter *Beliczay* Andor vaskóhi járási szolgabíró a nagyvárad királyi ügyészség kerületébe ügyészségi megbízottá nevezte ki.

* **A jövő évi választók névjegyzéke.** Nagyvárad város központi választmánya július hó 17-én délelőtt 11 órakor a vároházaán ülést tart. A jövő évi választók névjegyzéke ellen beadott felszólalásokat tárgyalják.

* **A berettyóújfalui segédjegyzői állás.** *Kerekes* Gyula a berettyóújfalui főjegyző a község nevében kérelemmel járult a belügyminiszterhez, hogy tekintettel a község nyomasztó anyagi helyzetére és arra a nagymérvű munkahalmazra, mely állandó feldolgozás alatt áll, egy állami javadalmazású segédjegyzői állás rendszeresítését engedje meg a községnek. A miniszter válasza tegnap érkezett le a vármegyéhez. A leirat szerint a főjegyző a kérvényben

nem hozott fel semmitéle kivételes méltánylást érdemlő körülményt s ezért a kérelmet nem teljesíthette.

* **Nyomda-utca csatornázása.** Szaniszló- és Uri-utcán már nemsokára elkészülnek a csatornázással, a közbeeső összekötő kis utcákat azonban kihagyták a csatornázásból. A város főmérnöke azon javaslatot tette a városi tanácsnak, hogy *Nyomda-utca* csatornázását sürgősen rendelje el a tanács s akkor ez a rész egészen csatornázva lesz. A rövid kis utca csatornázásának építési költsége 5157 korona.

* **A 3 ik vashid környékének rendezése.** A Széles-utca tengelyében építendő harmadik vashid jobb parti, olasz-i része nagyon lapály, amelyet egy kis duzzadáskor már elönt a víz. Ezt a területet tehát hatalmasan fel kell a városnak tölteni, hogy a hidfőhöz illeszkedjék. Nagyvárad város mérnöki hivatala már most sürgősen elkészítendőnek tartja a terület rendezését, mert a csatornázás anyyira előrehaladt, hogy *Halász-utcánál* elkészítendő a *Körözs* alatt a sifon, ennek végaknáját pedig csak védett parton lehet elhelyezni. A csatornázásnál kikerülő földdel fel lehet tölteni a területet, azonban ezt a víz elmosná, miért is kőgát kell a töltés megvédésére. A terveket elkészítette a városi mérnöki hivatal s e szerint a feltöltés és partbiztosítás 171,284 koronába kerül.

* **Parcellázás a városon kívül.** Az államvasutak tisztviselői és a fűtőházi alkalmazottak Nagyvárad határában, a *Kertvárossal* szemben levő szántóföldet parcellázni akarják s lakházakat szándékoznak oda építeni. A város főmérnöke jelentésében nem ellezi a parcellázást, de kifogásolja, hogy egy 6 méteres szák-utca akarnak létesíteni. Legalább 9 méteres u cá kiván, amelyre kössenek össze a hágió utra vezető uttal.

* **A hadapród iskola éelmezése.** A nagyvárad *Thouvéd* hadapród iskola gazdasági hivatala versenytárgyalást tart az intézet részére az 1911. évi szeptember 16-tól 1912. december 31-ig szükséges husneműek és hentes-cikkek, liszt, fűszerárúk, kenyér és sütemény-neműek, továbbá tej- és tejtermékek szállításának biztosítására. Az ajánlatok 1911. augusztus 14-éig nyújtandók be az intézet földszinti 56. sz. szokájában, ahol a részletes feltételek is megtekinthetők.

* **A szigorló orvosok alkalmazása.** Biharvármegye feliratot intézett a belügyminiszterhez, hogy engedje meg, miszerint Biharvármegye területén tekintettel a közelgő kolera veszedelemre és az orvoshiányra, szigorló orvosokat is alkalmazhassanak. A miniszter a vármegye feliratára még mindég nem válaszolt, sőt tegnap pár soros felhívást küldött az alispánnak, amelyben kérdést tesz az iránt, hogy a jelenleg alkalmazásban lévő szigorló orvosok felmentése és azok helyeinek megfelelő képzettséggel bíró orvosokkal való betöltése iránt tette már intézkedést és milyent?

* **Az erkenézi kolera.** Az *Erkenében* koleragyanus körülmények között megbetegedett *Stefán* Jánosról tegnap jelentett az érmihályfalvai főszolgabíró. A jelentés szerint *Stefán* ma már teljesen *tal van minden bajon* és a megfigyelési idő alatt egyáltalán *nem mutatkozott rajta semmi különösebb tünet.* A zár alá helyezett családot tegnap föloldották.

* **Vesztett eb a temetőben.** Tegnapelőtt délután *Boros* Imre szalárdi munkás a temetőben lüvet kaszált, amikor egy kutya észrevétlenül mellé sompolygott és mielőtt megakadályozhatta volna, kezét összemarta. A kutyát lebuukózták s megállapították róla, hogy *vestett.* A megmárt embert felszállították a Pasteur intézetbe.

x **Fontos, Vadászok figyelemébe!** Minden vadász tudja, hogy jól löni csak jó fegyverrel lehet, tehát a közelgő vadászati szezonra hogy készen álljunk, vizsgáljuk meg fegyvereinket és azokat, ha hibásak, kijavítás végett küldjük *Ladányi J.* puskaműves mesterhez, *Rákóczi-ut* *Moskovits* palotába, hol állandóan nagy raktárt találunk a legmodernebb fegyverekből és a leg jobb töltényt is csak itt szereshetjük be. Telefon szám 269. M. kir. lőpor áruda.

* **Vizsgákra előkészít** szerény igényű képezdész, polgáristákat javító, vagy pótvizsgára előkészít. Cim a kiadóhivatalban.

FLEGMAN
grenadinjai
a legszebbek és legjobbak.

x **Csépőgépekhez** előírásnak megfelelő mentőszekrények, kötszerek és mindennemű gazdasági cikkek legolcsóbban az *Ujváros drogeriában* *Sas* palota szereshetők be.

Értesítés.

Van szerencsénk a mélyen tisztelt háztulajdonos urak becses tudomására hozni, hogy **Óváry Lajos kályhás üzletét** átvettük s az eddigi szolid alapon folytatjuk

ÓVÁRY TESTVÉREK
cég alatt.

Kiváló jóságú modern és izléses kályhákkal, pontos kiszolgálással és becsületes munkával óhajtjuk továbbra is mélyen tisztelt megrendelőink elismerését kinyerni s a boldogult elődünk által szerzett bizalmat továbbra is fentartani. A legdivatosabb és leggyorsabb

cserép kályhák
állandóan raktáron vannak.

Javítási munkák a legrövidebb idő alatt eszközölteknak. Nagybecsű megrendeléseiket kérve, vagyunk tisztelettel

Ováry Testvérek kályhás iparosok

(Óváry Lajos utóda).

Csengeri-utca 27. szám.

x **Néhai főtitkár** **Makutz Ernő** hteol. könyvtárát míg a készlet tart *olcsón* kiárusítom. *Benkő A.* könyvkeresk. *Rákóczi-ut* 10 sz.

Kolosváry Sándor

ékszerész, arany és ezüstműves üzletét
folyó év május 1-én helyeste át
míg az építkezés tart Nagyvárad, *Rákóczi-ut* 5. sz. *Veiszlovits* házába, az *Orsolya* zárda templomával szemben.

Ifj. Rimanóczy Kálmán műbutorgyára

Városi raktár Fő-u., Rimanóczy-palota.

Allandó butorkiállítás. Egyes butor-
darabok avagy egész lakásberendezé-
sek, iparművészi tervezések és költ-
ségvetések díjmentesen eszközölten-
nek. Új szerkezetű service-asztalok
mahagoni, palisander és citromfából.
A Zsolnay-féle gyárak kizárólagos kép-
viselete, eredeti gyári árak mellett.

x **Tavaszi vásár.** Tisztelettel értesítem a mt.
nagyközönséget, hogy a csillár és fémáru gyártást
megkezdem s ennél fogva raktáron levő csillár készle-
tetet helyszűke miatt gyári áron, sőt normális elfo-
gadható áron elárulom. Régi csillárok átalakítása,
galvanizálása, fémáruk rezezése, nickelezése, butor-
vasalás, portáldiszek stilszerű készítése rajz és terv
szerint. *Stern*, Bémer-tér, Telefon 556.

Törlesztéses kölcsön:

Feltételek:

Teljes árfolyam
5.65 annuitás.
LÁSZLÓ ERNŐ
bank és kereskedelmi irodája
Nagyvárad, Lévy-palota,
Ezredévi emlék-tér sarok.

x **Kiadó** egy butorozott szoba 2 ágygal egy
vagy két fiatal embernek mindennap, Teleky utca
11 sz. alatt.

CZAPFALVI JÓZSEF

mázoló, épület és butorfestő

Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 11 szám.

Helyi és vidéki telefon szám: 1001.

Elvállalok minden e szakmába vágó mun-
kát u. m.: fa- és márvány utánzat készítését,
épület, üzleti, kávéházi és gyógyszerári be-
rendezések és butorok festését, keru butorok
zománcozását és porcellán utánzat. Vidék
megrendeléseket a legpontosabban készítek

358

Tisztelettel
Czapfalvi József.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Csütörtök: Hoffmann meséi (Mihályi Ernő
bucsuja.)

Péntek és szombat: Cigányszerelem. (Fe-
dák Sári fellépésével a kőszínházban.)

Vasárnap d. u. Goldstein Számi, este: Já-
nos vitéz (Fedák Sári fellépésével a kőszínházban.)
Hétfő: Babuska. (Fedák Sári bucsuja.)

Fedák Sári Nagyváradon.

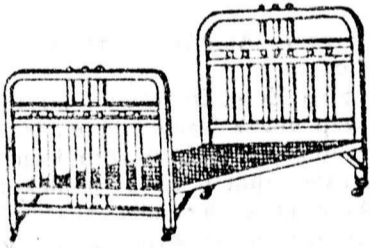
Mióta a Szigligeti-színház fehér falai álla-
nak, még ilyen ház nem ostromolta. A Páris-
ból érkező Fedák Sári egyszerre az ország
legérdekesebb színházává tette a Szigligeti-

színházat. Nemcsak a szomszéd Arad, Debre-
cen, Kolozsvár és Szegedről foglalták le a je-
gyeket, hanem Budapestről is ötvenen váltot-
tak jegyet a péntek és szombat esti előadá-
sokra. Tehát minden túlzás nélkül írhatjuk,
hogy az egész ország érdeklődése lázas kíván-
csisággal várja a nagyváradai Fedák estétet.
Fedák Sári jelenleg még Bécsben van s teg-
nap táviratilag értesítette Erdélyi Miklós igaz-
gatót, hogy csak pénteken délelőtt érkezik Nagy-
váradra. Errethető izgalmat keltett ez a próbák
miatt s megindult a távirat váltás, míg végre
Fedák utolsó táviratában tudatta, hogy rögtön
vasútra ül és lehetőleg csütörtök este már itt
lesz. A Cigányszerelem két előadására már
egyetlen jegy sem kapható. Nincs jegy a Ba-
buska előadására sem, csupán a János vitéz
előadására váltható még néhány földszinti ülő-
hely. Hogy mily szenzációsak a Fedák Sári
kosztümjei, azt eléggé illusztrálja az a hír,
amelyet több párisi újság nyomán a fővárosi
újságok írnak, hogy Fedák kalapjai divatot csináltak
Párisban s a legelőkelőbb körökből Fe-
daktól a masamódja címét kérték.

Goldstein Számi. Vasárnap délután a
Szigligeti-Színházban félhelyárral az elévül-
hetetlen népszerűségű Goldstein Számi kerül
színpadra. Ez a kacagtató fővárosi életkép ma is
a legnépszerűbb bohózat. Kétségtelen, hogy
vasárnap délután zsufolásig megtelik a Bémer-
téri színház.

Mihályi Ernő bucsuja. Ma este a szin-
körben bucszik a nagyváradai közönségtől
Mihályi Ernő, ez a rendkívül képzett értékes
és szép hangú énekes. Mihályi Ernő Nagy-
váradon feledhetetlen sikerű opera előadásokhoz
jutatta a közönséget s kétségtelennek hisz-
szük, hogy a nagyváradai közönség érdeme
szerint ünnepelni fogja ma este Mihályi Ernőt,
a ki egyik legjobb szerepét Hoffmann fogja
énekelni.

Vas és rézbutor

gyári raktári

Székronyágy 3 matraccal 20 korona

Sodronybetét 10 korona
Rézkarniss 4 korona

Gyermekágy 24 koronától feljebb, kapható

Kohn Adolf

vaskereskedőnél Nagyvárad, Kossuth-utca
10 sz. Telefon 636.

TANÜGY.

Iskolai értesítők.

IV.

*A nagyváradai Orsolya-szűzek vezetése alatt álló
tanítónképző, polgári és elemi leányiskolák ér-
tesítője az 1910—1911. isk. évről. Szerkesztette a
tanári kar közreműködésével Heilingger József
ideig. igazgató.*

Szellemileg igen tartalmas, nyomdai kiállít-
ásban (a Szent László-nyomda munkája) igen
csinos és vaskos értesítő fekszik előttem, amely
arról tesz bizonyosságot, hogy odaadó, lelkiismer-
etes munkával, keresztyéni türelemmel mily
áldásos eredményt lehet elérni. Az első lapot

Sárvár (vidéki gróf Széchényi Miklós dr.,
egyházmegyénk új püspökének jól sikerült
arcképe díszíti s utánna M. I. üdvözlő a ke-
gyelmes főpásztort új méltóságában. Ezután
következik az elmúlt iskolai évről egy igen
nevezetes eseménye, Pataky M. Philomena fejedelemasszony-
nak legmagasabb kitüntetésére, il-
letve ennek leírása, amelyről annak idején
lapunkban igen bőven szólottunk. Következik
Makucz Ernőnek, az intézet volt érdemes igaz-
gatójának nekrológja, aki 17 évig működött az
Orsolyaszűzek zárdájában. A társadalom rokonsz-
venes és érdemes tagját, a tanügy derék
munkását vesztette az elhunytban.

Az intézet 1910—11. évből mint lényeg-
esek kiemelendők: A betegeskedő Makucz
Ernő igazgató helyett Bakator József Szt. Jó-
zsef intézeti II. tanulmányi felügyelő tanította a
hitant a polg. lányiskolában. Ideiglenesen óra-
adókul működtek Borbély Mária, Hritzko Mar-
git, Keresztes Margit és Páll Gabriella okl. ta-
nítónők. Az igazgatói teendők végzésével — az
igazgató elhagyásával — Heilingger József r. kath.
tanítónképző intézeti igazgató bizatott meg, a
hitoktatás vezetésévé pedig Mellau István r.
kath. hittanár. A beiratkozott tanítónőjelöltek
száma 145 volt. Az intézet vezetése alatt álló
polgári iskolába beiratkoztak szept. 1—7 ig
191-en, a belső és külső elemi iskolákba 233,
a női kézimunka tanfolyamra 15-en. Az isk. év
szept. 8-án kezdődött ünnepélyes »Veni Sancte«
vel. Iskolai ünnepélyt tartottak okt. 4-én. Ófel-
sége névnepja alkalmából okt. 30-án, amikor a
zárdá érdemes fejedelemasszonyának átadták
az Ófelségétől nyert koronás arany érdem ke-
resztet, jan. 11-én, az intézet igazgatójának ne-
venapján, márc. 19-én, amikor az új megyés
püspökünk kinevezetett, amelynek öröme »Te
Deum«-ot tartottak, máj. 30-án az új püspök
székfoglalásánál. Me látogatott az intézetet Bar-
dage svéd mérnök, aki tanulmányi szempontból
felvételeket csinált tanítás közben az intézet
növéndékeiről. Dr. B. xhelt Armin budapesti is-
kolai orvos egészségi szempontból tett látoga-
tást. A képesítő vizsgálatokhoz dr. Pechány
Adolf budapesti főreáliskolai tanár küldetett ki.
Az elítávozott Szirmai Miksa kir. s. tanfelügyelő
helyett Kiss István kir. segéd tanfelügyelő
végzett hivatalos látogatást, amelynek végez-
tével megelégedését fejezte ki az intézet ve-
zetése és tanulmányi előmenete fölött. Szent
gyakorlatokat tartottak a növendékek 1910.
október 17—21. napjain P. Fiedler Lipót Sáo-
dor jézustársasági atya vezetése mellett. A nö-
vendékek négy ízben járultak a szentségek-
hez. A fegyelmi állapot, tanulmányi ügy ki-
elégítő volt. Az emittett látogatókon kívül hi-
vatalosan megvizsgálták az intézetet Pataky
M. Philomena fejedelem asszony, mint iskola
fenntartó és Lányi József dr. tinnini felszolt
püspök, egyházmegyei tanfelügyelő; mindket-
ten teljes megelégedésüket fejezték ki a lá-
tottak és hallottak felett. A gyermekek ke-
délyének fejlesztésére a farsang alatt három
izben adtak elő a növendékek apróbb szin-
darabokat. Így február 2-án Olga és Emma.
A levél című 2 és 1 felvonásos szindarabokat
és a Lámpaláz című monologot. Február 26-án
A kuruzsló, Csendes nyaraló című szinjátékot
illetve vigjátékot és a »Miért ne volnék« nagy
leány« című monologot; február 28-án Alom
(vigjáték) Színészvizsgán (szinpadai tréfa) szin-
darabokat adtak elő és egy felolvasás tartatott
»A Föld népei« ről.

A szertárak 177 korona 30 fillér, a ta-
nári könyvtár 130 korona értékben gyarapo-
dott. Az intézet tanítónképzőjében volt 145
növéndék, ebből róm. kath. 124 (85 százalék),
gör. kath. 10 (6 százalék), ev. ref. 6 (3 százalék)
ág. 4 (2 százalék), izr. 1. A tanulmányi előmenet-
tel annyira kielégítő volt az elmúlt isk. évben, hogy
elégtelen érdemjegye csak 2-nek volt az I. és
1-nek a II. ik osztályban. A polgári leányisko-
lába beiratkozott 191. Ebből r. kath. 136 (71
százalék), gör. kath. 6 (3 százalék), gör. kel. 2
(1 százalék) ágostai 6 (3 százalék) ref. 29 (15
százalék), izraelita 17 (8 százalék). A belső
elemi népiskolába beiratkozott 83. Ebből róm.
kath. 67 (80 százalék), gör. kath. 6 (7 százalék),
gör. kel. 1 (1 százalék), ágostai 2 (2 százalék),

ref. 6 (7 százalék) izraelita 1 (1 százalék). A külső elemi iskolába beiratkozott összesen 150. Ebből r. kath. 105 (70 százalék), gör. kath. 2 (1 százalék), gör. kel. 2 (1 százalék), ref. 33 (22 százalék), ágostai 2 (1 százalék), i. raelita 6 (4 százalék).

A jövő évre szükséges tudnivalók, hogy kétféle internátus van az intézetben. Az elsőben az elemi és polg. isk. növendékei 440, a tanítónőképzőbe járók 500 K ételmezzési és 20 K mosás díjat. A másodikban előbbiek 360 K, utóbbiak 400 K s mosásért ismét 20 K-t. Külön oszonnáért 6 K fizetendő havonta. A polgári iskola tandíja 60 K, a tanítónőképző 100 K. Zongorára heti 3—2 órával 20 és 14 korona, cimbalom tanításért órák szerint 10—14 K. Táncitanítás díja 20 K francia nyelv díja havonként 2 K. Orvosi illeték egy évre 10 kor. írószerekért 7 kor., szalmazsák és ágyceritők használatáért 2—2 korona fizetendő. Fürdődíj évi 4 korona. Ifj. könyvtár használata 1 K 60 fillér.

A jövő iskolai év szept. 8-án nyílik meg. Az intézetbe lépés ideje szept. 3—7-ig. Akik a tanítónőképző intézet vagy továbbképző tanfolyam I. évfolyamába óhajtanak felvétetni, jul. 15-ig küldjék be keresztleveleket, utolsó évi iskolai, orvosi és újraoltási bizonyítványokat.

IRODALOM.

Szent László a törvényszerező. Dr. Kráger Aladárnak a Kath. Kőr Szent László ünnepegyén elmondott beszédje önállóan is megjelent. Kapható Lang József és Sebő Imre könyvkereskedésében. Ara 10 fillér.

NYILTTÉR.

FOGAK.

Ép gyökerek bennhagyásával művészikivitelben szájpaddás nélkül is készít **kitűnő** hirtű **nevű**

Fogműtermében

Özv. Dr. Deákné

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.

Fekete Sással szemben

TÁVIRATOK.

Vezérkari tisztek a Házban.

Budapest, jul. 12.

(Saj. tud.) Hazai hovádelmi miniszter elrendelte, hogy a véderőreform tárgyalás alatt több vezérkari tiszt tartózkodjék a Házban. A mai ülésen már 4 tagu küldöttség volt jelen.

Halálos fürdőzés.

Balatonfüred, jul. 12.

(Saj. tud.) Vasary Ernő 15 éves hadapród ma egy 9 éves társával a Balatonon csónakázott. Vasary 1 órai csónakázás után levetkőzött és a Balatonba ugrott, Vasary 1-szer felszínre került,

aztán végleg eltűnt, a megijedt 9 éves társa utána ugrott, azonban kimenteni nem tudta. Az esetnek szemtanúja volt Fráter Lóránd székelyhídi képviselő is, aki csónakjával megkísérelte a hercegprimás öccsének a megmentését, azonban nem sikerült. A kis fiu szerencsétlenségét titkolják a beteg hercegprimás előtt.

Ujabb földrengés.

Póla, jul. 12.

(Saj. tud.) Az itteni készülékek 8500 kilométer távolságban 6 óraker katasztrófászerű földrengést jeleztek.

REGÉNYCSARNOK.

BÖSKE

Irta SARKADI NAGY SÁNDORNÉ

(Folytatás)

24

Az értékes chinchilla gallér mily elűt volt komoly szürkés az imént meg didérgő leánylát, vérpiros arccal dobogó szívvel, azon tűnődni, hogy vajjon helyesen cselekszik, ha a saját boldogságán dolgozva, esetleg legjobb barátja örök boldogtalanságát idézi e ő. Mert női tapintata sugta neki, hogy Erzsike Maglódy András iránt nem olyan közönyös, mint amilyennek feltűnteti magát, azonban, hogy szereti vagy gyűlöli őt abban nem volt egészen bizonyos.

— Hátba szereti — gondolá miközben lassan a korcsolyázók felé tartott — s akkor esetleg a holnapi bálon örökre elvész számára. Ugyanis látta, hogy Alice a saját boldogságát e báltól teszi függővé. S ha egy olyan gyönyörű szép, furtangos okos leány, mint Alice, annyit remel (s reményét el sem titkolja) — a holnapi naptól annak okvetlen a javára kell eldőnie.

Nem hívom Andrást csak azért sem — gondolá dacosan.

E percben Erzsikére esett tekintete. Mily tündöklő szép volt a leány fekete-bársony testhez álló costumjében. Gyönyörű formáit rendkívül előnyösen tűnteti fel a simulékony puha bársony. Az értékes chinchilla-gallér mily elűt volt komoly szürkés színével, a leány vakító fehér, s a hidegtől kipirult szép arcától.

— Nem létezik férfi — gondolá lelkesülten, — ki meghatva őt, Alice szépségét ne elentéktelennek s hétköznapiasnak találná.

— Mennyivel szebb — gondolá ujjongva. Elcsalom Andrást biztosan, minden rábeszélő képességem fel fogom használni, hogy csak ígéretét kicsikarjam jövetelére nézve.

Most már határozott. Vig kedvűen sietett tehát elhagyott társaságához, kik között nagy meglepetésére Maglódyt is ott találta volt.

— Boszorkány ez az Alice — gondolá elcsodálkozva gyors találkozásukon, amely Budapestbe való időzése második hetében történt csak először.

Alicenak igen csekély fáradságába került Andrást Margittal összehozná, mert Maglódy hallván a leányra ittlétéről (Alice egy ismerőse által adta ezt beszélgetésük után azonnal tudtára) sietett őt felkeresni. Szerencséjére nem kellett sokáig fáradoznia, mert csakhamar felfedezte rokonát.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Tilos az idegen szőlővessző behozatal. Komlós Samu székelyhídi szőlőbirtokos kérelemmel járult a földmívelésügyi miniszterhez, hogy engedje meg, miszerint Ausztriából több

ezer darab szőlővesszőt szállíthasson be. A miniszter az engedélyt nem adta meg s határozottan kijelentette, hogy nemcsak Ausztriából, de semmitéle más idegen országból nem szabad szőlővesszőt behozatni. A leiratban egyidejűleg utasítja a miniszter az alispánt, hogy ha Komlós mégis megkísérelné a vesszők behozatalát, azt minden rendelkezésére álló eszközzel akadályozza meg.

A kamara értesítése. Van szerencsénk az érdekeltek tudomására adni, hogy a görzi ipari továbbképző intézet felügyelőbizottsága, a görzi ipari továbbképző intézet, kapcsolatban Görz város törvényhatósága és a görzi kamara segítségével az újabb külföldi ipari különlegeségi cikkek és áruk mintái és mustrái 400—300, 200—150 koronás pályázatot hirdet. Pályázati határidő 1911. augusztus hó 31. Nagyvárad, 1911. július 8. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara: Huzella Gyula, kir. keresk. tan. elnök. Sarkadi Lajos, titkár.

Gabona üzlet.

Borgida Béla és Társa jelentése.

Budapesten

Határidők száralata:

Apr lisi buza (1912)	— — —	11.71
Októberi buza	— — —	11.42
Októberi rozs	— — —	9.38
Októberi zab	— — —	8.08
Májusi tengeri (1912)	— — —	7.66
Juliusi tengeri	— — —	7.74
Augusztusi tengeri	— — —	7.14
Augusztusi repce	— — —	14.70

Budapesti értéktőzsde.

Magyar Általános Hitelbank nagyváradai fiók-

jának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény	— — —	845.50
Osztrák hitelrészvény	— — —	671.—
Jelzálogbank	— — —	489.—
Leszámitoló és pénzváltó	— — —	596.—
Salgótarjáni kőszén	— — —	659.—
Osztrák államvasut részvény	— — —	745.—
Közuti vasut	— — —	766.50
Rimamurányi vasmű	— — —	682.—

SZERKESZTŐI PÓSTA.

Heureka az értelemzavaró sajtóhiba került. A kérdés rész helyesen a következőképpen hangzik:

Vagy annyira nem becsületes elvek szolgáltatásban vannak egyes sajtóorganumok, hogy azokért becsületes eszközökkel nem lehet munkálkodni?

Félő, hogy így van!

A szerkesztésért felelős:

Dr VUCSKICS GYULA

Nagyvárad-város rendőrkapitányi hivatalától.

16286—1911. szám.

Árverési hirdetmény.

Nagyvárad-város rendőrkapitányi hivatala mint I. fokú iparhatóság közhírré teszi, hogy a Sajósi Ignác Szt. János-utcai zálogkölcson üzletében a lejárt és meg nem hosszabbított, illetve ki nem váltott zálogtárgyak f. évi július hó 25 ik napján reggel fél 9 óraker kezdődő nyilvános árverésen el fognak adatni.

Ezen árverésről az érdekelt elzálogosítók oly figyelemzettel értesítetnek, hogy az árverés alá kerülő tárgyak tételezszámait a rendőrkapitányi hivatal hirdetési tábláján, valamint a zálogüzletben kifüggesztett jegyzékből megtudhatók.

Nagyvárad, 1911. július 4.

Gerő,

r.-főkapitány.

Bámulatba ejt mindenkit az „ILLATSZER KIRÁLY” árai!

Rákóczi-ut 5 szám, Veiszlovits-ház.

Figyeljen az árakra.

1 üveg Odol	74 kr.
1 » francia szájviz	26 »
1 » száj szagtalanító	50 »
1 tubus dr Heyder fogorém	50 »
8 » Thymol »	20 »
1 » Stomatin	20 »
1 » tégely Odontin togpaseta	55 »
1 drb Odontin betét	85 »
1 üveg Picavan	98 »
1 üveg Bay Rum	85 »
1 » Jera violette brillantín	80 »
1 » francia brillantín	15, 22, 35 »
1 » folyékony brillantín	50 »
1 » valódi dió olaj	15 »
1 » » » kivonat	75 »
1 drb bajuszkötő	15, 20 85 »

1 üveg Kerpel kézfinomító	88 kr.
1 tégely Margit crém	40 »
1 » Diana crém	65 »
1 drb Dianna szappan	65 »
1 dob Lickner puder	88 »
1 » amerikai porcellán puder	1 frt 20 »
1 üveg amerikai petrol	50 »
1 » Emke hajszesz hajhullás ellen	1 frt — »
1 fekete champos	12 »
1 rud rozsa Glycerin szappan	20 »
3 drb francia ibolya szappan	50 »
1 » Kielhauser ibolya glycerin szappan	28 »
1 » » Speick szappan	28 »
1 » Windsor szappan	28 »
1 tubus kaloderma	28 »
1 » Beloderma kézfinomító	20 »
1 üvegtégely tejcrém	20 »

1 csomag eredeti Gillette kés	1 frt 35 kr
1 Gillette utánzatu borotva készlet	1 » 50 »
1 valódi serte hajkefe	70 »
1 dublé bajuszkéfe	20 »
1 valódi serte ruhakefe	45 »
1 körömkefe	05 »
1 surolókefe óriási	20 »
1 surolókefe kisebb	10 »
12 drb Royal angol cipő crém	96 »
1 drb cipőcrém-kefe kenőkefével	70 »
1 » cipőfényesítő flanel	20 »
1 » Jurigatem Zománc	80 »
1 mtr vörös gumicső	60 »
Egynegyed Ko Bruuz watta	35 »

Gummi ágylepedő 6 féle minőség igen olcsón, mindennemű betegápolási cikk legolcsóbban, minden más itt fel nem sorolt pipere és háztartási cikkek legnagyobb választékban, igen olcsón! Saját zsebének ellensége, ha személyesen meg nem győződik az árakról.

Nincs vásárlási kényszer! Illatszerek kimérve a legmodernebb Odeurökben!

Telefon: 629. sz.   Telefon: 629. sz.

PÁL SÁNDOR

műbútorasztalos

Nagyvárad, Uri-utca 49. szám.

Elvállal minden szakmájába vágó munkát, u. m.: matt és fényezett szobaberendezések, konyhabutorok készítését és portál munkákat.

Jó és izléses munkaért jótállok.

Telefon: 629. sz.   Telefon: 629. sz.

192

A

„TISZÁNTÚL“-ra

előfizethet

mindennap.

A Biharmegyei Gazdák Aru és Hitelintézete Rt.

Nagyvárad, Nagypiac-tér, Andrányi-ház.

Befizetett alaptőke: 1.000.000 korona.

Elfogad takarékbetéteket, ha azok állandók 5%-os kamatoztatásra, továbbá folyószámlái betéteket is elfogad.

A betétkamatadót az intézet fizeti.

Folyószámla hitelt nyújt legkedvezőbb feltételek mellett.

Leszámitol váltókat a legelőnyösebb kamattal mellett gazdálkodók, kereskedők és iparosok részére és foglalkozik mindennemű bankszerű beszedésekkel (incassó) olcsó díj mellett.

Előleget nyújt értékpapírokra, terményekre és árukra; kölcsönöket ad előnyös törlesztés mellett.

Jelzálog és törlesztéses kölcsönöket folyószámlákra és földbirtokokra.

161

A Nagyszzebeni

Általános Takarékpénztár

Előnyös amortizációs kölcsönöket nyújt és konvertál házakra, földekre és építkezési célokra, előzetes költség nélkül. Készséggel szolgál felvilágosítással:

Breitenstein Frigyes,

Nagyvárad, Keskeny-utca 13. sz.

Telefon: 1054.

Dajkovits E.

fényirodájában

Sas palota

esküvői felvételek a legdiszesebb elrendezésben,

villany felvételei speciálitása

utólérhetetlen.

Bumbera István

papi- és polgári szabó
NAGYVARAD, BÉMER-TÉR.

Ugy a helybeli mint a megyei főtisztelendő papság szálítója.

Helybeli és vidéki Telefon szám 869.

FÉLIX GYÓGYFÜRDŐ

Téli és nyári gyógyhely Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb forró kénes hőforrás, víz hőfoka 50° Celsius. Gyógyjavallat fürdő alakjában, csúsz (reuma) és köszvény ellen. Női betegségeknek, idült méh és petefészkek gyulladások, méh-hurut, medencebeli sejtszövetlob és izzadmányoknál. Ivógyógymód alakjában, idült gyomorbetegségeknél, makacs székrekedésnél, máj és epehólyag betegségeknek, sárgaság és epeköveknek, meglepő gyógyhatás. Tükör, kád, mór, szénsav és iszap fürdők. Állandó fürdőorvos, állandó gyógytár, 350 kényelmes lakó szoba, kitűnő vendéglők, jutányos étlap-árak, elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tennis-pálya, gondozott sétautak 200 holdas park. Május 1-től 16 vonat közlekedik naponta. — Posta, távirat, interurbán telefon. — Curtaxe és zenédíj nincs. Prospektust küld az igazgatóság.

842

TATRAY és TSA RT.

Vasöntöde és gépgyár. Nagyvárád, Össi-tér.

Elvállal: Épület és műlakatos munkákat, vízvezeték és csatornázási munkákat, gyárak teljes berendezését, közelműveket.

Gyárt: gazdasági gépeket és ekéket, magánjárákat és cementipari gépeket.

Biharvármegye legnagyobb gépjavitó műhelye.

Műszaki gépészmérnöki iroda.

Ujdonság. Szekrényág.

Szabadalom bejelentve.

Kis lakásokban nélkülözhetetlen. Különböző alakban és kivitelben készen kaphatók. Mint gyermekágy (nagyobbaknak is), íróasztal, festőállvány és ruhaszekrény 40 kor.-tól feljebb. Vételkényszer nélkül megtekinthető

HERCZEGH

műasztalosnál.

Szalárdi-utca 17. szám. 261

Mivel külföldön és Amerikában több éven át dolgoztam butor és különleges munkákat szakszerűen készítek. Rajz, költségvetés s szakvélemény díjtalanul.

Nagyvárád város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Raktáron tartjuk a javított dr. Just-féle

Wolfram lámpát

melynek áramfogyasztása az izzólámpával szemben 75 százalék megtakarítást mutat fel. 40 gyertyás Wolfram lámpa darabja 3.60 kor. 100 gyertyásé 5 kor. 50 fill.

Sima izzólámpa dbja 72 fillér,

tehát 5 száralék kartell áron alul.

Mindenemű izzólámpa különlegességek, fényképezési lámpák ugyancsak legolcsóbb áron kaphatók.

Csillárok,

izzólámpák

állandóan nagy választékban kaphatók s a villamos telepen külön célra épített nagy

csillár-raktárunkat megtekintésre ajánljuk.

Állandóan raktáron tartunk villamos motorokat

1. léőről 12 léőrig minden nagyságban

villamos világítás

Elvállaljuk

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, izzólámpák kezelését, hozzávaló szénpilek szállítását, berakását és minden a szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb árak mellett.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Főszerező telefonja 55. sz.

81

Egész éjjel ügyeletos szolgálat.

Hirdetések

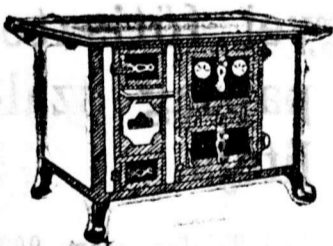
felvételnek a kiadóhivatalban

Uradalmak, gazdaságok, községek ha jó kútat akarnak, forduljanak:

Márkutz József

villanyerőre berendezett épület és diszműlakatos ipartelepéhez

NAGYVÁRAD, Perces-utca 9. szám.

Szép, tartós és jól főző

takaréktűzhelyek

és lakatos/tömögárak állandó raktáron.

Drótkerítéseket a legjutányosabb áron készít.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

MEGELOZOTT MOSKOVITS ANATOMIAI GEPGYAR

NAGYVÁRAD
KOSSUTH LAJOS-UTCA 5. SZ.
Bémer-tér, (Bazár épület)

Jégszekrények

nagy választékban

Fagylaltgépek

Ltr.	1	2	3	4
Kor.	10-	12.50	14.50	17-

Vajköpülőgépek

Ltr.	1	2	3
Kor.	3.60	4.80	5.60

Kerti vasbutorok állandó nagy választékban.

Modern konyhaberendezések zománcos és Alumínium edényekből

Telefon 390.

TARSOLY és RISZTÓ különlegességek vaskereskedésében.

Szent László-nyomda részvénytársaság, Nagyvárád.